

30.2.2021 Týnec nad Labem

Udělalo se celkem pěkné počasí. Je neděle a stále trvá covidová situace. Našly jsme si pro dnešek okruh kolem Labe. Počasí není tak špatné a zima se dá při pohybu vydržet.

Parkujeme v Týnci nad Labem – hned na náměstí. Tak nejdříve nějaké informace o tomto městě.

Týnec se rozkládá na výrazném vrchu tyčícím se nad řekou Labe. Strategicky výhodná poloha na posledním výběžku Železných hor vedla k osídlení místa dnešního města již velmi dávno. První osadu lze datovat podle nálezů keramiky do 10. století, založili ji Slavníkovci, později ji ovládali Vršovci i Přemyslovci. Podle názvu se dá usuzovat, že již i tato první osada měla dřevěné ohrazení. Název „Týnec“ je odvozený od slovanského slova „týn“, které znamená plot nebo ohradu, případně od slovesa „týniti“, které znamená roubit nebo stavět z dřevěných klád. V minulosti se město nazývalo Týnec pod Vršky, Týnec na Hůrkách nebo Labská Tejnice.

V roce 1183 daroval Týnec kníže Bedřich klášteru johanitů a v roce 1185 ho osvobodil od poplatků. Na konci 13. století patřil Týnec Jaroslavovi z Choltic, který ho v roce 1306 spolu s druhým labským břehem (Vinařicemi) a dvěma labskými ostrovy prodal Hodkovi z Týnce. Tehdy se Týnec uvádí jako „civitas“, tedy město s rychtářem. Ještě na začátku 14. století přešel Týnec do majetku cisterciáckého kláštera v Sedlci, za jehož vlády bylo v roce 1339 postaveno na obou březích Labe několik mlýnů a krčma pro horníky a kupce.

Po zničení cisterciáckého kláštera husity v roce 1421 zřejmě připadl Týnec Divišovi Bořkovi z Miletínka, každopádně 21. září 1436 zapsal král Zikmund Týnec s přilehlými vesnicemi Vaňkovi z Miletínka, který ke svému obydlí přistavěl „hrad Tejnici“.

Král Vladislav II. postoupil dne 27. února 1502 město Vilémovi z Pernštejna, čímž začalo hospodářsky velmi významné pernstejnské období. Přes Labe byl postaven první dřevěný most (u kterého postavil dům pro celníka, později zvaný „královská celna“ – dnes č.p. 92), založen byl pivovar a v okolí města vzniklo několik rybníků.

21. března 1560 koupil panství arcikníže Maxmilián, pozdější český král, který Týnec povýšil na královské komorní město se znakem (v modrém poli most přes řeku a čtyřhranná věž s cimbuřím), právem jednoho týdenního trhu a dvou, od roku 1616 dokonce tří, trhů výročních.

V průběhu třicetileté války město sužovala cizí vojska, v roce 1634 ho vyplenili Sasové a v roce 1639 a 1643 Švédové. Za Prusko – rakouské války sídlila od roku 1741 ve městě a jeho okolí pruská posádka (čítající až 80 000 vojáků), velitel pruského vojska, princ Karel Lotrinský bydlel v dnešním domě č.p. 86. V roce 1742 se u města odehrála jedna bitva, při níž byl zničen dřevěný pernstejnský most přes Labe.

Na významu získal Týnec v roce 1770, kdy zde byla zřízena poštovní stanice pro přepřahání koní na poštovním spojení Hradec Králové – Čáslav.

V roce 1785 vznikla v Týnci první manufaktura, která spřádala vlnu pro c. k. továrnu na vlněné zboží v Linci, zaměstnávající 40 lidí; manufaktura zanikla po roce 1850.

Od roku 1790 se město nazývá německy Elbe Teinitz, ale v roce 1837 byl poněmčený původní název města změněn na český název Labská Tejnice.

V roce 1839 byla vybudována nová silnice z Týnce do Chlumce nad Cidlinou a 20. srpna 1845 byla zprovozněna zastávka na železniční trati Olomouc – Praha.

V roce 1845 – 47 byl vystavěn nový dřevěný most, který město spojil s Vinařicemi a železniční zastávkou. Dne 25. září 1862 se v Týnci zastavil císař František Josef I. a setkal se zde s krajským hejtmanem z Kolína.

Trojúhelníkovitý půdorys města nasvědčuje přirozenému vývoji sídla, danému tvarem a polohou ostrožny a také směrem prastarých cest, které směřovaly k brodu, a scházely se v prostoru dnešního náměstí.

My se jdeme nejprve podívat ke kostelu. Historie kostela stětí sv. Jana Křtitele sahá do roku 1339, kdy měl být dostaven opatem sedleckého kláštera jako kaple. V roce 1384 je z dochovaných zpráv kostel dokládán již jako farní. Kostel byl několikrát poškozen, za války husitské a později třicetileté, vždy však byl opraven. Poslední Velká pohroma kostel stihla v roce 1834, kdy byl poničen požárem, zničeny byly nástěnné a nástropní malby od mistra

Kramolína, poničeny byly i zvony. Pohromě unikla jen cínová křtitelnice z roku 1630. Dnešní podoba kostela pochází z let 1837-38.

Od kostela se vracíme na náměstí a jdeme po modré turistické stezce ulicí Mannovou .

Za chvíli jsme u Labe . Zimní procházka kolem Labe je docela hezká. Ujdeme asi kilometr a hezkou stezkou kolem tůní se vracíme zpět ke městu. Průhledem vidíme bývalou tvrz.

Palác není bohužel v současné době nijak udržován, a proto se nachází se v havarijním stavu.

V roce 2007 byl zařazen na seznam nejohroženějších památek České republiky.

Po silnici se vracíme k autu. A je už po poledni a přihlašuje se hlad. Ještě , že fungují vietnamské restaurace . Jedna je otevřená přímo na náměstí. A tak neváháme . Škoda jen, že je v restauraci dost chladno.

